

Митот како метафора

НАДИЦА СМИЛЕВСКА

Свето Манев во својот тридцетенички творечки развој создаде свеовидна концепција на визуализација на појавните облици од кои би требало да се читаат знаците на нивната внатрешна носивост. Во оваа смисла е мошне карактеристичен неговиот нов циклус „Кентавр(к)“ составен од 12 слики одголем формат во техника акрилик на платно. Изложбата, презентирана во Музејот на Град Скопје, и по својата мотивска ориентација и според стилските особености, претставува заокружена целина како показ за новите преокупации и заложби на авторот, кој-на ликовната јавност ѝ понудува дела создадени во минатата и во првите месеци од оваа година.

Лајтмотив за новиот ликовен зафат на Манев е кентаурот како составка на цивилизациската меморија, со подлабоки и слоеvити значења. Митолошкиот мотив е во фонот на визуелната фасцинација, така што авторовата визија се развива надвор од детерминантите на својот повод. Релациите се можни само во форма на реминисценција со слободни и широки асоцијации. Со тоа творбите од новиот циклус на Манев се артикулираат преку еден свој нуклеус што гради мошне цврста значенска структура со (ре)актуализација на иконската човечка чатура "составена од две спротиставени, но заемно услоjени компоненти: дивата, елементарна, незауздана сила, од

една, и рациото како константа на етички и психолошки состојби, од друга страна. Тоа е спојот помеѓу животинската сила (коњот) и симболската појавност на таа сила преку ликот на човекот. Во суштина, тоа е двополнот облик на човекот: животинскиот и божествениот.

Иако акцентот е ставен на надворешниот облик, внимателната анализа на овие дела ќе покаже длабинско проникнување во анатомијата на телото. Сликите се исполнети со дина-

мика, со движење, кое ја изразува внатрешната енергија на една полноќрвна и импулсивна природа. Има во овие слики и сила и насиљство („Дуел“, „Со-перници“), но и силни чувства на љубов, потреба за допир и разбирање („Хармонија“, „Љубов“). Човечкиот порив е изразен преку митолошката претстава за кентаурот, но и преку метафората кентаур, со што добиваме визуелна претстава за можните и непредвидливи афекти на длабоко прикриени

пориви. Тоа е резултат на ферментација на мотивот, кој резултира во една изразито индивидуална творечка визија.

Свето Манев особено внимание обрнува на припитомената страна на силен животински начин. Таа еруптивна сила тој ја транспонира преку грациозноста на галопот, каков што е примерот со сликите „Гласник“ и „Патување“. Преку телесните движења се покажува потребата за отварање и допир со живите сили на природата, кои имаат повторно дејство преку различни манифестиации на постоењето. Се покажува низ тие слики дека животот е судир и борба (со показ на сировата и безумна сила), но и љубов и разбирање (со показ на облагородена сила што го победува сврот во човекот).

Во своите дела Манев се движки на границата помеѓу стварното и имагинарното. Основните линии на сликата ни предочуваат реалини облици на главата и телото на човекот и коњот, но таквиот спој ги раздилува имагинарните споеви. Се отвора во овие дела еден нереален, но можен, претпоставен свет во кој елементите иницираат необични ситуации од приказни со митолошка конотација. Ваквата концепција овозможува наративната линија да ги обедини сликите во еден добро објаснето знаешко концепт, кој може да биде основа за понатамошни покопчилски и културни традиции.

„Тао Кентаур“ дело на Свето Манев

8 мај '06 . 14